

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego H. K. na dzień 1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 83,73 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 83,73 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w powołanej ustawie ($83,73\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 1.022,25 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 13 lat, 4 miesiące i 29 dni, tj. 160 miesięcy okresów składkowych oraz 7 dni okresów nieskładkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 57,58 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 72.288,92 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił:

- okresu od 9 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1974 roku, gdyż w okresie tym wnioskodawca nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, a zatem nie była za ten okres odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne,
- okresu zatrudnienia oraz kwot osiągniętych wynagrodzeń w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 listopada 1976 roku do 15 sierpnia 1991 roku ponieważ karta ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego nie spełnia wymogów formalnych (kopia nie potwierdzona za zgodność z oryginałem) nadto za okres od 1986 roku brak informacji o liczbie przepracowanych dni pracy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego za lata pracy, za które nie przedłożono dochodów przyjęto obowiązujące w tym okresie kwoty minimalnego wynagrodzenia.

/decyzja – k. 26-27 akt kapitałowych/

Decyzją zaliczkową z dnia 6 października 2017 roku na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 września 2017 roku przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 października 2017 roku, tj. od daty wejścia w życie przepisów ustawy, na mocy której nabył prawo do świadczenia. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie społeczne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 214.699,63 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 269.996,81 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 210,60 miesięcy, wyliczona kwota emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26c cytowanej ustawy ($214.699,63 + 269.996,81 \text{ zł} / 210,60$) wyniosła 2.301,50 zł. Wypłatę emerytury zawieszono z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

/decyzja - k. 5-6 odw. akt emerytalnych/

Decyzją z dnia 3 listopada 2017 roku, po otrzymaniu nowych dowodów mających wpływ na wysokość kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego H. K. na dzień 1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1985 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 168,72 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 168,72 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w powołanej ustawie ($168,72\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 2.059,89 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 22 lata, 6 miesięcy i 29 dni, tj. 270 miesięcy okresów składkowych oraz 7 dni okresów nieskładkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 75,34 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 172.063,43 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił:

- okresu od 9 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1974 roku, gdyż w okresie tym wnioskodawca nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, a zatem nie była za ten okres odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne

- okresu zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku oraz kwot osiąganych wynagrodzeń w latach 1986-1991 ponieważ karta ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego nie zawiera informacji o liczbie przepracowanych dni pracy

/decyzja – k. 32-33 akt kapitałowych/

Decyzją ostateczną z dnia 7 listopada 2017 roku na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30 października 2017 roku ponownie ustalił wysokość emerytury od 1 października 2017 roku, tj. od daty przyznania świadczenia. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie społeczne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 215.504,37 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 642.651,55 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 209,90 miesięcy, wyliczona kwota emerytury ($214.699,63 + 269.996,81 \text{ zł} / 210,60$) wyniosła 4.088,40 zł (po korekcie kapitału początkowego oraz wysokości składek na koncie). Wypłatę emerytury podjęto.

/decyzja - k. 11-12 odw. akt emerytalnych/

H. K. w dniu 17 października 2017 roku złożył odwołania od decyzji z dnia 4 października 2017 roku i z dnia 6 października 2017 roku, wnosząc o ich zmianę poprzez ponowne ustalenie kapitału początkowego i wysokości emerytury, z uwzględnieniem kwot wynagrodzeń w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 listopada 1976 roku do 15 sierpnia 1991 roku na podstawie karty ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego – spółdzielcy i świadectwa pracy. Podniósł, że decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego jest sprzeczna z dotychczasową decyzją o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 11 lutego 2002 roku, która uwzględniała sporne lata pracy.

/odwołania - k. 2, k. 2 akt sprawy VIII U 2204/17, pisma uzupełniające odwołania k. 3-3 odw., k. 3 – 3 odw. akt sprawy VIII U 2204/17/

H. K. w dniu 13 listopada 2017 roku złożył odwołanie również od decyzji z dnia 3 listopada 2017 roku, wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem stażu zatrudnienia i kwot wynagrodzeń w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. uzyskiwanych w latach 1986 – 1991 na podstawie karty ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego – spółdzielcy i świadectwa pracy. Podniósł, że decyzja o ponownym ustaleniu kapitału

początkowego jest sprzeczna z dotychczasową decyzją o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 11 lutego 2002 roku, która uwzględniała sporne lata pracy.

/odwołanie - k. 2 – 2 odw. akt sprawy VIII U 2205/17/

H. K. w dniu 6 grudnia 2017 roku złożył odwołanie również od decyzji z dnia 7 listopada 2017 roku, wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem kwoty zwaloryzowanego prawidłowo ustalonego kapitału początkowego.

/odwołanie - k. 2 akt sprawy VIII U 2505/17/

W odpowiedziach na odwołania z dnia 20 listopada 2017 roku (dwa odwołania), 21 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że do ustalenia wartości kapitału początkowego pierwotnie nie uwzględniono okresu zatrudnienia i kwot wynagrodzeń w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 listopada 1976 roku do 15 sierpnia 1991 roku jednak po dokonanej analizie w kolejnej skarżonej decyzji uwzględniono w ramach tego okresu zatrudnienia jedynie okres i kwoty wynagrodzeń od 1 listopada 1976 roku do 31 grudnia 1985 roku natomiast pozostały okres od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku oraz kwoty wynagrodzeń nie zostały zaliczone bowiem w przedłożonej karcie ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego brak jest informacji o ilości przepracowanych dniówek (za ten okres przyjęto minimalne wynagrodzenia). Podstawą uwzględnienia okresów zatrudnienia w spółdzielni może stanowić jedynie zaświadczenie potwierdzające liczbę dni przepracowanych wydane przez zakład pracy lub archiwum. Uznano, że poprzednio ustalony kapitał początkowy decyzją z dnia 11 lutego 2002 roku został znacznie zawyżony. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił także okresu od 9 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1974 roku, gdyż w okresie tym wnioskodawca nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej a zatem nie była za ten okres odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne (nie jest to ani okres składkowy ani też nieskładkowy, o czym mowa w art.6, art.7 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

/odpowiedź na odwołanie - k. 6-7 odw., odpowiedź na odwołanie - k. 3-3 odw. akt sprawy VIII U 2505/17, odpowiedź na odwołanie - k. 3-4 odw. akt sprawy VIII U 2205/17, odpowiedź na odwołanie k. 6 -7 odw. akt sprawy VIII U 2204/17/

Postanowieniami wydanymi na rozprawach z dnia 26 kwietnia 2018 roku Sąd połączył sprawy o sygn. akt VIII U 2505/17, VIII U 2204/17, VIII U 2205/17 i VIII U 2505/17 ze sprawą o sygn. VIII U 2203/17 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/postanowienia k. 30 akt sprawy VIII U 2505/17, k. 18 akt sprawy VIII U 2205/17, 00:01:58 – płyta CD k. 76, k. 20 akt sprawy VIII U 2204/17/

Na rozprawie z dnia 26 kwietnia 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołania. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/stanowiska 00:03:01, 00:06:27 – płyta CD k. 76/

Na rozprawie z dnia 13 września 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołania i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Oświadczył, że nie kwestionuje hipotetycznego wyliczenia ZUS. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/stanowiska 00:00:55, 00:01:32, 00:08:30, 00:11:14 – płyta CD k. 115/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca H. K. urodził się w dniu (...).

/bezsporne, a nadto wniosek – k. 1-3 odw. akt emerytalnych/

Decyzją z dnia 11 lutego 2002 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 12 grudnia 2001 roku ustalił wartość kapitału początkowego H. K. na dzień 1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1981 r. do 31 grudnia 1990 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 190,99 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 190,99 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w powołanej ustawie ($190,99 \% \times 1.220,89 \text{ zł} = 2.331,78 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 28 lat i 2 miesiące, tj. 338 miesięcy okresów składkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 83,13 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 229.373,32 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił:

- okresu od 9 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1974 roku gdyż w okresie tym wnioskodawca nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej a zatem nie była za ten okres odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne.

/decyzja – k. 21-22 akt kapitałowych, wniosek k. 1-1 odw. akt kapitałowych, wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 23 akt kapitałowych/

H. K. w dniu 14 września 2017 roku złożył wniosek o przyznanie emerytury.

/bezsporne, a nadto wniosek – k. 1-3 odw. akt emerytalnych/

Zaskarżoną decyzją z dnia 4 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego H. K. na dzień 1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 72.288,92 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił:

- okresu od 9 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1974 roku gdyż w okresie tym wnioskodawca nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej a zatem nie była za ten okres odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne,

- okresu zatrudnienia oraz kwot osiągniętych wynagrodzeń w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 listopada 1976 roku do 15 sierpnia 1991 roku ponieważ karta ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego nie spełnia wymogów formalnych (kopia nie potwierdzona za zgodność z oryginałem) nadto za okres od 1986 roku brak informacji o liczbie przepracowanych dni pracy

/decyzja – k. 26-27 akt kapitałowych, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 28 akt kapitałowych/

Kolejną zaskarżoną decyzją zaliczkową z dnia 6 października 2017 roku na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 września 2017 roku przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 października 2017 roku, tj. od daty wejścia w życie przepisów ustawy, na mocy której nabył prawo do świadczenia z uwzględnieniem kapitału początkowego ustalonego decyzją z dnia 4 października 2017 roku.

/decyzja - k. 5-6 odw. akt emerytalnych/

W dniu 30 października 2017 roku wnioskodawca wniósł do organu rentowego o wypłatę emerytury w związku z ustaniem stosunku pracy.

/wniosek k. 9 akt emerytalnych/

Dalszą zaskarżoną decyzją z dnia 3 listopada 2017 roku, po otrzymaniu nowych dowodów mających wpływ na wysokość kapitału początkowego organ rentowy z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego H. K. na dzień 1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 172.063,43 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił:

- okresu od 9 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1974 roku gdyż w okresie tym wnioskodawca nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej a zatem nie była za ten okres odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne,

- okresu zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku oraz kwot osiągniętych wynagrodzeń w latach 1986-1991 ponieważ karta ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego nie zawiera informacji o liczbie przepracowanych dni pracy

/decyzja – k. 32-33 akt kapitałowych, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 33 akt kapitałowych/

Ostatnią zaskarżoną decyzją ostateczną z dnia 7 listopada 2017 roku na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30 października 2017 roku ponownie ustalił wysokość emerytury od 1 października 2017 roku, tj. od daty przyznania świadczenia z uwzględnieniem kapitału początkowego ustalonego decyzją z dnia 3 listopada 2017 roku.

/decyzja - k. 11-12 odw. akt emerytalnych/

Wnioskodawca był zatrudniony w okresie od 1 listopada 1976 roku do 15 sierpnia 1991 roku w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierownika produkcji roślinnej i zwierzęcej. Okres od 1 listopada 1976 roku do 31 grudnia 1985 roku został uwzględniony do stażu pracy. Ze świadectwa pracy z dnia 13 lipca 1991 roku wynika, że wnioskodawca ostatnio otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1.450.000 zł.

/świadectwo pracy – akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69, k. 5-5 odw. akt sprawy VIII U 2204/17, k. 7 – 7 odw. akt kapitałowych, k. 5 – 5 odw., k. 27-27 odw., k. 37-37 odw., legitymacja ubezpieczeniowa koperta k. 69, k. 4 akt kapitałowych, k. 57-61, zeznania świadka J. Ł. 00:33:52- płyta CD k. 76, zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 - płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Z dniem 1 września 1975 roku wnioskodawcy przyznano dodatek stażowy w wysokości 10 % wynagrodzenia.

/angaż k. 56, akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Wnioskodawca na podstawie deklaracji członkowskiej z dnia 22 października 1976 roku był członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G..

/deklaracja członkowska k. 42, akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Zgodnie z zakresem czynności i obowiązków z dnia 20 listopada 1976 roku do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku kierownika produkcji należało m.in. opracowywanie wspólnie z zarządem projektu rocznego planu gospodarczo – finansowego, organizowanie procesów produkcyjnych, wdrażanie nowych technologii produkcji, podejmowanie bieżących decyzji dotyczących produkcji zespołowej i zmierzających do realizacji planu gospodarczo

– finansowego, ustalanie terminów i sposobów wykonywania poszczególnych zabiegów agrotechnicznych i zootechnicznych, terminów siewu zbóż, zbiorów, ustalenia dawek żywieniowych.

/zakres czynności i obowiązków k. 45-46 odw., akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Zgodnie z regulaminem wewnętrznym gospodarki magazynowej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. z dnia 20 listopada 1976 roku ustalono rodzaje magazynów i przechowanie zapasów, zakres odpowiedzialności magazyniera, porządek dnia pracy w magazynie (praca w magazynie rozpoczyna się o godz. 7.00 i trwa do godz. 15.00 po zakończeniu prac w spółdzielni), zasady współpracy z funkcyjnymi z poszczególnych działów, ustalenie zastępstwa magazyniera na wypadek jego czasowej nieobecności w pracy, zabezpieczenie przeciwpożarowe i przed kradzieżą zapasów magazynowych, rolę magazyniera w zakresie kopcowania, kiszenia i stogowania, osoby odpowiedzialne za środki trwałe oraz inwentarz małowartościowy będący w eksploatacji – odpowiedzialnym za środki trwałe nie przekazane protokolarnie ustalono wnioskodawcę, terminy rozliczeń magazynowych pobranych do rozliczeń, wysokość norm poszczególnych zapasów, okresy konserwacji i dezynfekcji magazynu.

/regulamin k. 49-51 odw., akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Zgodnie z oświadczeniami z dnia 2 listopada 1976 roku wnioskodawca przyjął odpowiedzialność materialną za powierzoną kasę (...), produkty i materiały.

/oświadczenia k. 53-54, akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Pismem z dnia 16 września 1980 roku wnioskodawca otrzymywał dodatek w wysokości 25 % za kierowanie pracami zarządu i ponoszą z tego tytułu odpowiedzialność.

/pismo Wojewódzkiego Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych w P. k. 47, akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Zgodnie z zakresem czynności i obowiązków z dnia 7 października 1980 roku do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku kierownika produkcji podstawowej należało m.in. organizowanie i kierowanie pracą działów: mechanizacji, produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, przyjmowanie protokolarne od zarządu budynków, maszyn, narzędzi rolniczych i innego sprzętu – przedmiotów nietrwałych w zakresie nadzorowanych działów, organizowanie zaopatrzenia w produkty i materiały potrzebne do produkcji, organizowanie zbytu na wytworzone produkty po jak najkorzystniejszej cenie, sprawowanie nadzoru nad eksploatacją budynków, sprzętu i urządzeń rolniczych.

/zakres czynności i obowiązków k. 45-46 odw., akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Zgodnie z zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 17 października 1980 roku wynagrodzenie wnioskodawcy wynosiło 5.890 zł netto miesięcznie.

/zaświadczenie - akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69/

Decyzją z dnia 14 grudnia 1982 roku pracodawca wnioskodawcy przyznał wnioskodawcy nagrodę w wysokości 2.000 zł.

/pismo pracodawcy k. 43, akta osobowe wnioskodawcy – koperta k. 69

Z karty nr 20 ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego – spółdzielcy wynika, że wnioskodawca uzyskał w następujących latach następujące dochody ze wskazaniem ilości dni pracy (za wyjątkiem lat 1986-1991):

- 1976-1977 – 106.059 zł (ilość dni pracy w 1976 r. - 52, 1977 r. – 310), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 7.575 zł;

- 1978 – 90.739 zł (ilość dni pracy – 305), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 7.561 zł;

- 1979 – 133.420 zł (ilość dni pracy – 302), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 11.118 zł;
- 1980 – 118.160 zł (ilość dni pracy – 295), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 9.847 zł;
- 1981 – 145.620 zł (ilość dni pracy – 288), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 12.135 zł;
- 1982 – 265.248 zł (ilość dni pracy – 304), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 22.104 zł;
- 1983 – 372.650 zł (ilość dni pracy – 293), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 31.054 zł;
- 1984 – 454.320 zł (ilość dni pracy – 332), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 37.860 zł;
- 1985 – 374.000 zł (ilość dni pracy – 311), przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 31.167 zł;
- 1986 – 564.520 zł, przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 38.167 zł;
- 1987 – 612.360 zł, przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 51.030 zł;
- 1988 – 1.742.832 zł, przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 145.236 zł;
- 1989 – 3.276.000 zł, przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 273.000 zł;
- 1990 – 27.888.000 zł, przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 2.324.000 zł;
- 1991 – 20.800.000 zł, przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 2.773.333 zł.

/karta nr 20 ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego – spółdzielcy – akta osobowe wnioskodawcy koperta k. 69, k. 10-10 odw. akt kapitałowych, k. 7 – 8 akt emerytalnych, k. 4 – 4 odw. akt sprawy VIII U 2204/17, k. 4 – 4 odw., k. 28-28 odw., k. 36-36 odw., /

Spółdzielnia użytkowała grunty rolne o powierzchni początkowo ok. 70-80 ha, a następnie ok. 120 ha podzielonych na działki o pow. 1-5 ha. Każdy kawałek gruntu musiał być zagospodarowany.

/zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Prowadziła uprawy rolne oraz hodowlę trzody chlewnej. Posiadała ciągniki rolnicze. Zatrudniała około 20 osób.

/zeznania świadka J. Ł. 00:33:52- płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Na czele przedmiotowej Spółdzielni stał Prezes. W ramach kierowniczych stanowisk funkcjonowały stanowisko wnioskodawcy oraz kierownika brygady remontowo – budowlanej.

/zeznania świadka J. Ł. 00:33:52- płyta CD k. 76, zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 - płyta CD k. 76/

Do obowiązków ubezpieczonego należało zajmowanie się produkcją rolną (tj. uprawą gleby, zasiewem i zbiorem), produkcją zwierzęcą i mechanizacją, a także warsztatem mechanicznym, magazynem technicznym (tj. zaopatrzeniem w części, środki produkcji i nawozy). Wnioskodawca nadzorował pracę około 15 pracowników w tym kierowców ciągników, wydawał im dyspozycje i karty drogowe.

/zeznania świadka J. Ł. 00:33:52- płyta CD k. 76, zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 - płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

W szczególności wnioskodawca zajmował się przygotowywaniem wysyłek byków do W.. W ciągu jednego roku przygotowywano minimum 3 wysyłki obejmujące każdorazowo po 100 byków.

/zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

W okresie zimowym do Spółdzielni należało wykonywanie usług mechanizacyjnych, odśnieżanie dróg – wnioskodawca delegował do tych czynności traktorzystów, wypisywał im karty drogowe, sporządzał rozliczenia z paliwa i przekazywał je do księgowości.

/zeznania świadka G. W. 00:58:50 - płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Zdarzało się, że w przypadku natłoku prac związanych z produkcją rolną wykonywali je także pracownicy brygady remontowo – budowlanej. Wówczas wnioskodawca wydawał im polecenia.

/zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76/

Ubezpieczony miał przydzielony u pracodawcy własny pokój, w którym było biurko. Korzystał także z pomieszczenia znajdującego się obok obory, w którym prowadził dokumentację.

/zeznania świadka J. Ł. 00:47:11- płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76/

Wnioskodawca świadczył pracę w powyższej Spółdzielni w spornym okresie codziennie od poniedziałku do soboty w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie (w godzinach 7.00-15.00), a w okresie nasilenia prac polowych ponad 8 godzin dziennie, a ponadto w niedziele.

/zeznania świadka J. Ł. 00:33:52, 00:47:11 - płyta CD k. 76, zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:31 – płyta CD k. 115, 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Podstawą ustalenia wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. były ustalone przez Zarząd Spółdzielni, na walnym zebraniu pod koniec każdego roku kalendarzowego, po złożeniu sprawozdania rocznego, ilość tzw. „dniówek” przypadających na jednego pracownika oraz wysokość tzw. „dniówki”.

/zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Ilość ustalonych przez Zarząd „dniówek” musiała zostać odpracowana przez danego pracownika chyba, że korzystał on ze zwolnienia lekarskiego.

/zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

Pracownikom, w tym wnioskodawcy, wypłacano co miesiąc zaliczkę w wysokości 75 % wynagrodzenia liczonego na podstawie dniówek obrachunkowych, a pozostałą część wynagrodzenia w formie dywidendy po sporządzeniu sprawozdania rocznego pod koniec każdego roku kalendarzowego.

/zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76/

Ilość przepracowanych dni przez pracowników Spółdzielni była odnotowywana przez bezpośrednio przełożonego (w tym przez wnioskodawcę względem podległych mu pracowników) i przekazywana do działu księgowości.

/zeznania świadka J. Ł. 00:33:52- płyta CD k. 76, zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41 – płyta CD k. 76/

W w/w spółdzielni obowiązywały listy obecności.

/zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:27:24 – płyta CD k. 76/

W ciągu każdego ze spornych miesięcy wnioskodawca przepracowywał co najmniej 20 „dniówek”, tj. 240 „dniówek” rocznie.

/zeznania świadka J. Ł. 00:33:52- płyta CD k. 76, zeznania świadka G. W. 00:49:33 - płyta CD k. 76, zeznania świadka T. D. 00:59:40 – płyta CD k. 76, zeznania wnioskodawcy 00:04:31 – płyta CD k. 115, 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41, 00:25:01– płyta CD k. 76/

Ilość przepracowanych przez odwołującego się dniówek w spornym okresie była zbliżona do ilości dniówek przepracowanych w latach poprzednich w przedmiotowej Spółdzielni.

/zeznania wnioskodawcy 00:04:31 – płyta CD k. 115/

Nie zdarzyło się, aby ubezpieczony nie przepracował wymaganej liczby „dniówek”.

/zeznania wnioskodawcy 00:04:31 – płyta CD k. 115, 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:07:41, 00:25:01– płyta CD k. 76/

W spornym okresie wnioskodawca korzystał ze zwolnień lekarskich w dniach 15 – 20 luty 1986 roku, 12-25 września 1989 roku, 22-26 stycznia 1990 roku, 15-21 marca 1991 roku.

/legitymacja ubezpieczeniowa koperta k. 69, zeznania wnioskodawcy 00:04:11 – płyta CD k. 115 w zw. z 00:27:24 – płyta CD k. 76/

Przy uwzględnieniu do stażu pracy dalszego okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku (przyjmując za rok 240 dni) oraz przyjęciu za podstawę wymiaru składek w latach 1986 – 1991 wynagrodzeń wskazanych w karcie nr 20 ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego – spółdzielcy, tj. w roku 1986 – 464.520 zł, w 1987 roku – 612.360 zł, w 1988 roku – 1.742.833 zł, w 1989 roku – 3.276.000 zł, w 1990 roku – 27.888.000 zł, w 1991 roku – 20.800.000 zł (w tym ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, który nie stanowił wówczas podstawy wymiaru składek) wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1979-1988 wyniósł 192,93 %, podstawa wymiaru kapitału początkowego ustalona w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 192,93 % przez kwotę bazową 1.220,89 zł wyniosła 2.348,87 zł, wymiar okresów składkowych i nieskładkowych wyniósł 28 lat, 2 miesiące i 14 dni, tj. 338 miesięcy (składkowe) i 7 dni (nieskładkowe), kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 230.884,39 zł (a po waloryzacji od 1 lipca 2017 roku – 862.342,94 zł) a wysokość emerytury ustalona na dzień przyznania świadczenia (1 października 2017 roku) wyniosła 5.135,07 zł [(kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego 862.342,94 zł + kwota zwaloryzowanych składek 215.504,37 zł) / średnie dalsze trwanie życia 209,90 miesięcy].

Okoliczność nieuwzględnienia wynagrodzenia z 1991 roku pozostaje bez wpływu na wysokość kapitału początkowego i emerytury (nadal najkorzystniejszy pozostaje bowiem dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego).

/pisma procesowe ZUS k. 108-108 odw., 116, hipotetyczne obliczenia ZUS k. 117-120/.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w szczególności o powołane dokumenty z akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zeznania wnioskodawcy oraz zeznania świadków. Wiarygodność zgromadzonych dokumentów, jak również ich treść nie były

kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do negowania ich autentyczności.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołania są zasadne.

Stosownie do art. 173 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przepis ust. 2 art. 174 stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, to jest w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 i 5 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,

2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,

3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Natomiast stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4).

Emerytura na tzw. starych zasadach wyliczana jest wyłącznie tym osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku, które mają prawo do wcześniejszej emerytury (np. na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie zaś z art. 6 ust. 2 pkt 12 cytowanej ustawy za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 roku okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, tj. okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w (...) Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku (...) oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu.

Stosownie natomiast do art. 4 pkt 3 dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. z 1983 r., Nr 27, poz.135 ze zm.) w związku z treścią art. 6 ust. 2 pkt 12 lit. a powyższej ustawy zaliczenie okresu pracy członka w rolniczej spółdzielni produkcyjnej do okresu zatrudnienia wymaga wykazania ilości przepracowanych dniówek w spornym okresie.

Według art. 4 pkt 1 - 3 wspomnianego dekretu za dzień pracy uważa się 8 godzin pracy, a przed dniem 1 lipca 1962 roku dzień, który stanowił podstawę do obliczenia dniówki obrachunkowej; do dni pracy zalicza się również dni urlopu wypoczynkowego oraz dni pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego (pkt 1), za miesiąc pracy uważa się 20 dni pracy dla mężczyzny oraz 13 dni pracy dla kobiety, a jeżeli ubezpieczony użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - 18 dni pracy dla mężczyzny oraz 11 dni pracy dla kobiety (pkt 2), za rok pracy uważa się rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni pracy, kobieta 150 dni pracy, a jeżeli użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - to co najmniej: mężczyzna 220 dni pracy, a kobieta 130 dni pracy (pkt 3).

Wyznacznikiem pracy w spółdzielni nie był zatem dzień pracy, ale szczególny miernik nakładu pracy, którym była dniówka obrachunkowa (dniówka inwentarzowa, także złoty obrachunkowy).

Sąd podziela w niniejszej sprawie pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym w stosunku do członków rolniczej spółdzielni produkcyjnej istotne dla zaliczenia roku pracy do okresu składkowego jest przepracowanie w tym roku wymaganej ilości dniówek obrachunkowych, a nie faktyczny okres pozostawania w ubezpieczeniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 1979 r., sygn. akt: II UR 7/79, N. Prawo z 1981 r., nr 6, s. 87; z dnia 12 maja 1999 r., sygn. akt: II UKN 624/98, OSNAPiUS z 2000 r. Nr 14, poz. 556; oraz z dnia 1 września 2010 r., sygn. akt: II UK 80/10, niepublikowany).

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył ostatecznie zaliczenia do podstawy wymiaru składek uwzględnianej przy ustaleniu kapitału początkowego i emerytury ubezpieczonego H. K. wynagrodzeń uzyskiwanych przez niego w okresie od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. na podstawie karty nr 20 ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego – spółdzielcy i świadectwa pracy. Przyczyną, dla której organ rentowy nie uwzględnił wskazanego w tej karcie wynagrodzenia za wymieniony okres był brak informacji o liczbie przepracowanych dni w poszczególnych latach.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z § 20 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego, że regulacja zawarta w § 20 rozporządzenia wyznacza jedynie kierunek postępowania dowodowego, natomiast nie oznacza, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być ustalona w inny sposób tak przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, a nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 1998, Nr 11, poz. 342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., sygn. I UK 179/06, niepubl./. W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych kieruje się bowiem regułami dowodzenia określonymi w art. 227 i n. kpc nie jest zaś związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 kpc. Sprawia to, że wysokość uzyskiwanych dochodów może być ustalana wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi, które Sąd uznał za celowe i pożądane.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie II UK 255/11 (opubl. Legalis, nr 536745) jednoznacznie wskazał, że podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej przed dniem 1 stycznia 1999 r., na podstawie dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 27, poz. 135 z późn. zm.), może być wykazane na podstawie zeznań świadków.

Mając powyższe na uwadze Sąd w niniejszej sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych ubezpieczonego, jak również dopuścił dowód z przesłuchania świadka i wnioskodawcy, co pozwoliło w sposób wszechstronny przeanalizować zasadność jego żądań.

Z niekwestionowanych ustaleń wynika, że w okresie od 1 listopada 1976 roku do 15 sierpnia 1991 roku wnioskodawca był zatrudniony w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierownika produkcji roślinnej i zwierzęcej. ZUS uwzględnił wnioskodawcy wynagrodzenia jedynie za okres od 1 listopada 1976 roku do 31 grudnia 1985 roku wykazane na podstawie karty nr 20 ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego – spółdzielcy (za ten okres wskazano ilość przepracowanych dni pracy w poszczególnych latach) – w tej części roszczenie ubezpieczonego zostało zaspokojone. Za pozostały, będący przedmiotem sporu, okres zatrudnienia w Spółdzielni od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku nie zachowała się pełna dokumentacja płacowa wnioskodawcy tj. brak jest wskazanej ilości przepracowanych dniówek. Z tego okresu zachowało się świadectwo pracy, z którego wynika jedynie ostatnia wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy. Natomiast z karty nr 20 ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego – spółdzielcy, wystawionej przez pracodawcę wynika, że ubezpieczony uzyskał wynagrodzenie w 1986 roku w wysokości 564.520 zł (przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 38.167 zł), w 1987 roku - 612.360 zł, (przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 51.030 zł), w 1988 roku - 1.742.832 zł (przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 145.236 zł), w 1989 roku - 3.276.000 zł (przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 273.000 zł), w 1990 roku - 27.888.000 zł (przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 2.324.000 zł), w 1991 roku - 20.800.000 zł (przeciętny miesięczny dochód z tytułu pracy wyniósł 2.773.333 zł) – za te lata nie wskazano ilości przepracowanych dni pracy w poszczególnych latach.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe obejmujące zeznania świadków potwierdziło, że w spornym okresie wnioskodawca pracował stale i w wymiarze wynoszącym co najmniej 8 godzin dziennie przez sześć dni w tygodniu na stanowisku kierownika produkcji. Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne, ponieważ były spójne, jasne i logiczne. Świadców w spornym okresie byli również pracownikami Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w G., dlatego też mieli bezpośrednią wiedzę na temat godzin pracy i liczby dni przepracowanych w roku przez wnioskodawcę. Zeznania świadków korespondują również z zakresem obowiązków pracowniczych wnioskodawcy, który zajmując stanowiska kierownika produkcji, niewątpliwie musiał pracować stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wynoszącym co najmniej 8 godzin dziennie oraz z zeznaniami samego odwołującego.

Zauważyć należy, że wskazana w powyższej karcie nr 20 ewidencji pracy i dochodu ubezpieczonego – spółdzielcy wysokość wynagrodzenia za sporne lata 1986-1991 przewyższała kilkukrotnie wysokość minimalnego miesięcznego

wynagrodzenia za pracę w tych latach [wynoszącego odpowiednio w latach: 1986 – 5.400 zł – Monitor Polski z 1986 r. Nr 18, poz. 119; 1987 – 7.000 zł - Monitor Polski z 1987 r. Nr 2, poz. 10; 1988- 9.000 zł - Monitor Polski z 1987 r. Nr 37, poz. 316; 1989 – 17.800 zł (od 1 stycznia - Monitor Polski z 1988 r. Nr 36, poz. 340), 22.100 zł (od 1 lipca - Monitor Polski z 1989 r. Nr 26, poz. 212), 38.000 zł (od 1 października - Monitor Polski z 1989 r. Nr 36, poz. 288); 1990 – 120.000 zł (od 1 stycznia - Monitor Polski z 1990 r. Nr 2, poz. 17), 368.000 zł (od 1 września - Monitor Polski z 1990 r. Nr 32, poz. 256) i 440.000 zł (od 1 października - Monitor Polski z 1990 r. Nr 36, poz. 292); 1991 – 550.000 zł (od 1 stycznia - Monitor Polski z 1990 r. Nr 48, poz. 367), 605.000 zł (od 1 kwietnia - Monitor Polski z 1991 r. Nr 11, poz. 78) i 632.000 zł (od 1 lipca - Monitor Polski z 1991 r. Nr 21, poz. 149)] oraz około 1,5-2 razy wysokość przeciętnego wynagrodzenia za pracę w tych latach (wynoszącego odpowiednio w latach: 1986 – 289.140 zł – Monitor Polski z 1990 r. Nr 21 poz. 171; 1987 - 350.208 zł - Monitor Polski z 1990 r. Nr 21 poz. 171; 1988 - 637.080 zł - Monitor Polski z 1990 r. Nr 21 poz. 171; 1989 - 2.481.096 zł - Monitor Polski z 1990 r. Nr 21 poz. 171; 1990- 12.355.644 zł - Monitor Polski z 1990 r. Nr 21 poz. 171; 1991- 21.240.000 zł - Monitor Polski z 1992 r. Nr 5 poz. 33).

Opisane proporcje wskazują, że wnioskodawca musiał przepracowywać w spornym okresie co najmniej 240 dniówek obrachunkowych w roku (czyli 20 dniówek w miesiącu), gdyż w innym wypadku nie byłby w stanie wypracować wynagrodzeń w takiej wysokości. Dodatkowo jego wynagrodzenia kształtowały się na podobnym poziomie w stosunku do minimalnego i przeciętnego wynagrodzenia również w okresach, które organ rentowy przyjął do wyliczenia kapitału początkowego tj. do 1985 r., a w których to latach wskazano ilość dniówek niejednokrotnie przekraczającą 300 w roku. Powyższe dodatkowo potwierdza zeznania świadków i wnioskodawcy o ilości przepracowanych przez odwołującego dniówek.

W związku z powyższym, skoro zostało ustalone, że wnioskodawca w spornym okresie od 1 stycznia 1986 roku do 15 sierpnia 1991 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej po 8 godzin dziennie, świadczył pracę na rzecz powyższej Spółdzielni, okres ten powinien być zaliczony jako okres składkowy, zaś wskazane w karcie wynagrodzeń wysokości wynagrodzenia odwołującego, winny być wzięte pod uwagę przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego oraz emerytury przyznanej wnioskodawcy poczynając od daty nabycia tego prawa tj. od 1 października 2017 roku.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżone decyzje z dnia 4 października 2017 roku i z dnia 3 listopada 2017 roku o ustaleniu kapitału początkowego oraz decyzje z dnia 6 października 2017 roku i z dnia 7 listopada 2017 roku przyznające emeryturę, orzekając jak w punktach 1 i 2 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi

K.W.